

รักลูก

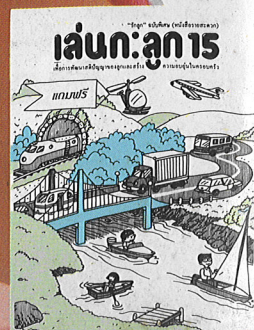
ลูกติด!

ถ้าไม่ต้องการลูกพิการ?

เคล็ดลับเสริมสร้างเด็กฉลาด

อย่าลืมเรียก "เล่นกะลูก"

ฟรี จากผู้ขาย

นพ. โชติช่วง ชูตินทร

เราส่งลูกเข้าเรียนกันเร็วเกินไปหรือเปล่า?

ทุกวันนี้พ่อแม่ นิยมส่งลูกเข้าโรงเรียนอนุบาลกันเป็นอันมาก ทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่การศึกษาภาคบังคับเลย ทั้งนี้คงจะเนื่องมาจากการให้ความสำคัญแก่การศึกษา ประกอบกับพ่อแม่มีความจำเป็นต้องออกทำงานนอกบ้านทั้งคู่กันเอง

เรื่องนี้ นพ. โชติช่วง ชูตินทร ในฐานะกุมารแพทย์ และคุณพ่อของลูก 3 คน ยืนยันคัดค้านอย่างหนักแน่นว่า “ผมไม่เห็นด้วยกับการส่งเด็กเข้าสู่ระบบโรงเรียนก่อนอายุ

8 ขวบ”

นี่คงจะเป็นเสียงค้านที่เราไม่ค่อยได้ยินกันบ่อยนัก

แต่ก็น่าจะทำให้เราลูกคิดขึ้นมาบ้าง ไม่ใช่หรือว่า ทุกวันนี้เรากำลังยึดยึดเด็กให้เข้าโรงเรียนเร็วเกินไปหรือไม่

- เพราะเหตุใดคุณหมอจึงไม่เห็นด้วยกับการส่งลูกเข้าโรงเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาล

ในความคิดเห็นของผมประกอบกับงานวิจัย

ที่มีอยู่ประมาณ 8,000 ชิ้นนั้น ไม่มีหลักฐานว่าเราควรจะต้องไปเรียนก่อนเปิดจบ เพราะเด็กยังไม่พร้อมที่จะไปเรียนเลย พ่อแม่ส่วนใหญ่คิดว่าการศึกษาคือต้องไปโรงเรียน ทั้ง ๆ ที่การเรียนหรือการศึกษาไม่ใช่แคบอยู่เพียงแค่ว่า มีโต๊ะ มีห้องเรียน มีหนังสือก็เป็นการศึกษา เด็ก ๆ สามารถเรียนหรือพ่อแม่สามารถสอนลูกได้ทุกวินาที แม้แต่การทำให้อูเป็นตัวอย่างก็เป็นวิธีสอนอย่างหนึ่งเหมือนกัน

ผมเห็นว่าช่วง 6-7 ปีแรก เด็กยังไม่พร้อมที่จะมานั่งเรียนในห้องเรียน และถูกจับถูกสอนในระบบ เขาควรจะได้เรียนตามธรรมชาติตามความสนใจของเขามากกว่า เราปล่อยให้เขาได้ไปเห็นนกบิน เห็นผีเสื้อเกาะดอกไม้ นั่นก็เป็นธรรมชาติ พ่อแม่สามารถสอนลูกได้ถึงธรรมชาติของสัตว์ เด็กควรจะได้เล่น ได้ทดสอบสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเอง นั่นคือการเรียนรู้ของเขา ซึ่งจะดีกว่าที่เราไปคุมให้เขาอยู่แต่ในห้องเรียน นั่นจะเป็นการไปปิดกั้นเขา ไปจำกัดให้เขาอยู่แต่เพียงในสิ่งแวดล้อมเล็ก ๆ ในห้องแคบ ๆ อยู่ในระบบที่มีครูคนเดียว และเด็กก็ต้องแข่งกัน แข่งความสนใจจากครูคนเดียว เพราะเด็กมีจำนวนมาก ครูหนึ่งคนต่อเด็ก 20-30 คน หรือบางแห่งก็ 40 คน

- อายุเท่าไรที่คุณหมอมองคิดว่า เด็กจะพร้อมสำหรับการเข้าเรียนในระบบ

จากการศึกษาของ ดร.มอร์ จากศูนย์การวิจัยการศึกษา HEWITT RESEARCH CENTER (U.S.A.) บอกว่า ถ้าไม่จำเป็นไม่ควรส่งเด็กไปโรงเรียน ก่อนจะมีอายุ 8-10 ขวบ เพราะเด็กยังไม่พร้อมที่จะเข้าเรียนในระบบที่เป็นทางการ แต่ถ้าเด็กบางคนอยากเรียนหนังสือหรือสนใจจะเรียนก็ให้พ่อแม่สอนให้เองที่บ้าน ตามธรรมชาติของเขา ไม่ไปบังคับเขา นะครับ เพราะการที่เราส่งเด็กอายุ 3-4-5-6 ขวบ เข้าโรงเรียน จะทำให้เด็กพวกนี้เบื่อการเรียนเมื่อเขาอยู่ชั้น ป.3 หรือ ป.4 ซึ่งในวัยนั้นเป็นวัยที่ควร จะเพิ่งเริ่มเข้าโรงเรียน เขาก็ต้องมาเบื่อโรงเรียน ไปเสียแล้ว

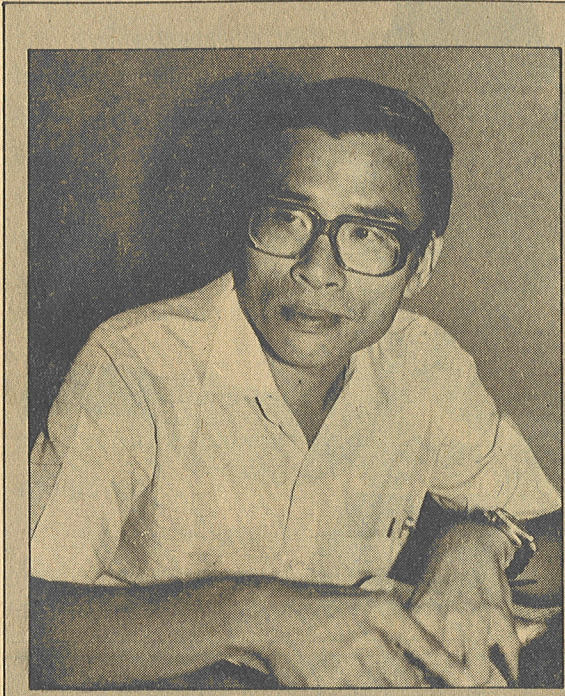
- ผลเสียที่ว่าเด็กเข้าเรียนทั้ง ๆ ที่ยังไม่พร้อมนั้นเป็นอย่างไรคะ

เด็กอายุต่ำกว่า 8-9 ขวบ มักจะมีปัญหาด้านการเห็นตัวหนังสือที่คล้าย ๆ กัน และแยกไม่ค่อยออก เช่น ก.ไก่ กับ ด.จ. เด็ก กับ ค. เด็กพวกนี้สายตายังไม่พร้อมที่จะอ่าน เมื่อเราไปบังคับให้เขาอ่านเขียน เขาก็จะอ่านหรือเขียนผิด ๆ ถูก ๆ และถ้าเขาถูกครูดุหรือเพื่อน ๆ ล้อ เขาก็จะ

เกิดปมด้อย นี่คือความไม่พร้อมทางด้านสายตายอันเป็นผลเสีย

นอกจากนี้ ความพร้อมในการฟังก็มีส่วน เด็กจะพร้อมในการฟังเมื่ออายุ 8-9 ขวบ หรือบางคนอาจจะเร็วกว่านี้ ทั้งนี้ถ้าเราเฝ้าช่วยให้อ่านหนังสือตอนที่หูยังไม่พร้อม เด็กก็จะอ่านไม่ค่อยได้ เช่น ซ ส เสียงสูงเสียงต่ำหรือเสียงที่คล้ายๆ

จิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญเรื่องเด็ก ถ้าเด็กยังไม่พร้อมหรือยังไม่ค่อยดีเหมือนคาบสองคม คือถ้าไปเจอเพื่อนดีก็ดีไป ถ้าเพื่อนไม่ดีละ เด็กยังไม่รู้เรื่องเหตุผล เขาก็จะหนีนิสัยไม่ค่อยดีจากเพื่อน เพราะเด็กส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยมีคอนเซปต์เรื่องวินัย เรื่องคุณธรรมต่าง ๆ เรื่องเหล่านี้ต้องหัดมาจากผู้ใหญ่ ต้องอยู่ใกล้ชิดกับพ่อแม่ซึ่งมีเวลามากกว่าครู ครูนั้นสอน

ช่วง 6-7 ปีแรก เด็กยังไม่พร้อมที่จะมานั่งเรียน

ในห้องเรียน และถูกจับสอนในระบบ เขาควรจะได้เรียนตามธรรมชาติ ตามความสนใจ ของเขามากกว่า

กัน เด็กจะแยกเสียงไม่ออก เมื่อเขาอ่านผิด ๆ ถูก ๆ ครูไม่เข้าใจก็จะว่าเขาเรียนไม่เก่ง ความจริงไม่ใช่เป็นเพราะเขายังไม่พร้อมต่างหาก

เด็กส่วนมาก จะมีการเจริญเติบโตทางสมอง และระบบประสาทสามารถทำงานร่วมกับอวัยวะอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพได้เมื่ออายุ 8-10-11 ปี เมื่อถึงช่วงนั้นเด็กก็จะสามารถเริ่มเรียนได้ดี

ผลเสียอีกประการหนึ่งคือ เด็กต่ำกว่า 8 ขวบ ส่วนใหญ่จะไม่เข้าใจเรื่องของเหตุและผลอย่างสม่าเสมอ ว่าทำไมต้องหรือไม่ต้องทำตามความคิดเห็นที่พ่อแม่ว่าดี บางทีที่บ้านเราสอนอย่างหนึ่ง แต่ที่โรงเรียนเป็นอีกแบบหนึ่ง ลูกยังไม่เข้าใจเหตุผลก็จะทำให้เด็กมีความสับสน

หรือการที่พ่อแม่และครูคิดว่าเด็กควรจะไปคลุกคลีและคบหาสมาคมกับเด็กอื่น ๆ ที่อายุใกล้เคียงกัน เพื่อจะพัฒนาทางสังคมของเด็ก อันนี้เป็นการเข้าใจผิดอย่างมากนะครับ จากงานวิจัยของนัก

นักเรียนในอัตรา 1 ต่อ 30-40 เขาจะสอนได้แค่ โหนดละครับ ลองคิดดูซิ พ่อแม่ 1 ต่อ 1 นะ

- แต่ถ้าเราส่งลูกเข้าสู่โรงเรียนที่มีคุณภาพ คือจำนวนครูต่อเด็กไม่มากเกินไป และมีหลักการสอนเด็กตามวัยตามความสนใจ ของแก เป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก อย่างนี้ก็น่าจะไม่มีผลเสียไม่ใช่หรือคะ

ตอนนี้ก็ต้องพูดถึงว่าใครสำคัญกว่า โรงเรียน อนุบาลสำคัญกว่า หรือแม่สำคัญกว่า จากความคิด จากงานวิจัยมากมาย และจากความคิดของผมในฐานะที่เป็นกุมารแพทย์ด้วย แม่สำคัญที่สุด อหิพแม่ นั่นสำคัญที่สุด แม่เป็นครูที่สำคัญที่สุดของคุณ โดยเฉพาะช่วง 6-7 ปีแรกของชีวิตคนนั้น แม่ใกล้ชิดกับลูกตั้งแต่ท้อง ตั้งแต่เกิด แล้วอยู่ ๆ ก็ส่งไป

โรงเรียนตั้งแต่ยังเล็ก ๆ อยู่ คิดดูเถาะว่าครูในโรงเรียนอนุบาลมีเท่าไร 1 ต่อเด็กสักเท่าไร 1 ต่อ 30 หรือ 1 ต่อ 20 บางแห่งก็ 1 ต่อ 40 ถ้านักเรียน ป.1 บางที่ 1 ต่อ 50 แต่แม่ 1 ต่อ 1 นะ ถ้ามีปัญหาต่าง ๆ แม่แก้ได้ทันที แต่ที่ รร.อนุบาลมันต้องแย่งกันนะ ของเล่นต้องแย่งกัน ความสนใจจากครูก็ต้องแย่ง และต้องแข่งกันกับเพื่อน ถ้าเพื่อนดีก็

แม่ควรจะสอนลูกตัวเอง หรือคุณอาจจะค้านมาว่า ถ้าแม่ จบแค่ ป.4 แม่ไม่มีความรู้ แม่จะสอนลูกได้หรือ ความจริงช่วง 6-7 ปีแรกในชีวิตของเด็กไม่สำคัญว่าแม่ต้องจบการศึกษาสูง ๆ เลย ประเด็นที่สำคัญที่สุดคือแม่ได้ให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูก เรื่องความรู้ของแม่ไม่สำคัญเลยในชีวิตของเด็ก แม่บางคนจบมามีความรู้สูง ๆ ถ้าไม่ให้ความรัก

ต่าง ๆ ก็จะเป็นไปเพื่อพัฒนาทั้ง 4 ด้านนี้ เด็กจะได้เรียนรู้เรื่องศิลปะ ธรรมชาติ วิทยาศาสตร์ หรือสังคม การอยู่ร่วมกับคนอื่น การเล่นที่สร้างสรรค์ต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เราจะมีหลักประกันได้อย่างไรว่า ถ้าลูกอยู่กับแม่ แม่จะสามารถสอนลูกได้อย่างกว้างขวางเพียงพอกับการพัฒนาทั้ง 4 ด้านของลูก

งานวิจัยส่วนใหญ่ที่สนับสนุนความคิดที่ว่า ช่วงแรกนั้นเด็กไม่จำเป็นต้องไปโรงเรียน และไม่จำเป็นต้องหาครูหลายคนที่มีประสบการณ์กว้างขวาง เด็กส่วนใหญ่ในช่วงแรกของชีวิตเขาก็จะเล่นกับตัวเอง ไม่จำเป็นต้องมีเพื่อนเยอะมาก การที่เด็กไปคบเพื่อนมากเกินไปบางทีก็มีผลเสียดังที่ผมกล่าวมาแล้ว เพราะเด็กยังไม่รู้เรื่องเหตุผลและมักจะทำตามอย่างเพื่อน เด็กจึงควรจะอยู่กับพ่อแม่ และดูพ่อแม่เป็นตัวอย่าง

และเด็กในช่วง 6-7 ปีแรก ไม่จำเป็นต้องจับหนังสือเล่มหนึ่งก็ได้ ส่วนเรื่องที่ทางโรงเรียนสอนให้ ผมก็คิดว่า แม่สอนได้ แม่สามารถทำได้เองที่บ้าน และในช่วงแรกของชีวิตนี้ แม่เป็นครูที่ดีที่สุดของลูกด้วย พวกบลิ๊อคพวกเช็ทความรู้อะไรที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ แม่ก็จัดหามาสอนให้ลูกได้

โดยทั่วไป การสอนของแม่ ก็เป็นการสอนเรื่องธรรมชาติ ๆ อย่างเลขคณิต แถบบวก ลบ อย่างง่าย ๆ แม่ก็สอนลูกได้ แม่จะสอนตามธรรมชาติ ไม่ใช่มานั่งบังคับ นั่นะ 2+2 เป็น 4 และเราก็คงไม่ใช่ว่าจะเป็นการศึกษาแค่นั้นหนังสือเท่านั้น คอนเซ็ปท์เรื่องการศึกษาหรือพัฒนาสติปัญญาของมนุษย์มันกว้างมาก ทุกอย่างรอบตัว ทุกวินาที เด็กสามารถเรียนรู้ได้ และแม่ก็สอนได้ตลอดเวลา แม่ทำงานอยู่ก็สอนลูกให้มาลองทำดูก็ได้ หรือเวลาไปซื้อของไปเที่ยวกัน เราก็สอนเขาได้

ที่อเมริกาตอนนี้มีเด็กประมาณ 1 ล้านคนที่พ่อแม่สอนอยู่ที่บ้านเองไม่ได้ส่งไปโรงเรียน ทั้งช่วงอนุบาลและช่วงประถมก็ไม่ส่ง บางคนก็ถึงมัธยมแล้วไปสอบเทียบประมาณ 1 ล้านคน เขาอยู่โฮมสกูล หรือโรงเรียนในบ้าน นี่เป็นวิธีแก้ปัญหาเป็นทางออก

และอีกอย่างหนึ่ง คือโรงเรียนครุคนเดียวกับหลายชั้นต่อหนึ่งห้อง วิธีคือทำโรงเรียนระบบเล็ก ๆ เอาเด็กมาก็สอนตามความพร้อม เขาสนใจก็เรียน ไม่สนใจก็ไม่ต้องเรียน ก็ให้เขาเล่น แต่ระบบของเราทุกคนเรียนเล่มเดียวกัน ป.1 เข้าไปในชั้นทุกคนต้องรู้ ทุกคนต้องเข้าครอบเดียวกัน ทั้งที่อายุก็ไม่เท่ากันนะครับ ปีเดียวกันแต่คนเกิดเดือน

อาชีพแม่ เป็นอาชีพที่สูงส่งที่สุด แม่เป็นครูที่สำคัญที่สุดของลูก... ถ้าแม่ทำได้.. ให้เวลาให้ความอบอุ่นแก่ลูก...

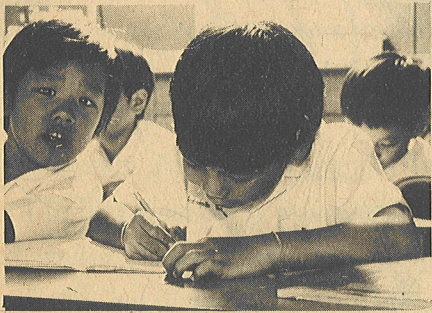
ดีไป ถ้าเพื่อนเสียละ ประเด็นใหญ่ของผมคือ ผมเน้นเรื่องแม่ ว่าแม่สำคัญกว่า แต่ถ้าแม่ต้องทำงาน แม่ต้องช่วยครอบครัว เราก็ต้องส่ง ผมไม่ได้ใจแคบนะ แต่ต้องเลือกโรงเรียนอนุบาลที่เน้นการพัฒนาเด็กเล็กอย่างถูกต้อง ไม่ใช่เร่งเด็ก ไม่ใช่จับไปนั่ง ก.ไก่ ข.ไข่ ผมก็ได้ยินมาว่ารร.อนุบาลที่ดี ๆ ไม่ค่อยเน้นเรื่องวิชาการก็พอมี แต่เท่าที่รู้ ส่วนใหญ่ก็จับเด็กมานั่งเรียน มันก็เป็นปัญหาจากพ่อแม่ด้วย พ่อแม่ว่า “ไปโรงเรียนทั้งที ก.ไก่ยังอ่านไม่ออก” ความจริงช่วงนี้ไม่จำเป็นต้องรู้จัก ก.ไก่ หรือ เอ บี ซี ในช่วง 7 ปีแรก หลังจากนั้นก็แล้วแต่ความพร้อมของเด็กแต่ละคน บางคนอาจจะพร้อม 8 ขวบ บางคนก็อาจจะมากกว่านั้น

อาชีพแม่เป็นอาชีพที่สูงส่งที่สุด แม่เป็นครูที่สำคัญที่สุดของลูก สำคัญกว่าครูคนไหนในชีวิตของเด็ก เพราะฉะนั้นถ้าแม่ทำได้ ถ้าทำได้นะครับ

ให้เวลา ให้ความอบอุ่นแก่ลูก จะมีดีที่สูงแค่ไหนก็ไม่มี ความหมาย แพ้แม่ที่ไม่มีความรู้ แต่อุ้มกอดรัด คูยกับลูก อุ้ม ให้ความรักความอบอุ่น ความต่อเนื่อง ความสม่ำเสมอ ไม่ใช่บางวันอารมณ์ดี เด็กทำอะไรเขาเราก็ไม่ว่า บางวันลูกทำผิดนิดหน่อยก็ตีและดู ไม่สม่ำเสมอ เราใช้อารมณ์

- แม่สอนลูกอาจจะทำได้ แต่ในความเป็นจริงนั้น แม่ทุกคนจะเข้าใจว่าควรจะสอนลูกเรื่องอะไร อย่างไร ให้ครบถ้วน กว้างขวางพอที่จะช่วยพัฒนาความรู้และสติปัญญาของลูกหรือไม่ เพราะถ้าลูกไปโรงเรียนอนุบาลซึ่งมีหลักการดี มีการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กไม่เร่งรัดให้เด็กเรียนหนังสือแต่มุ่งไปในการพัฒนาทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม การจัดหลักสูตร

มกราคมกับธันวาคมก็ห่างกันปีหนึ่งนะครับ แต่ก็เข้าไปห้องเดียวกัน เด็กผู้หญิงกับเด็กผู้ชาย เด็กผู้หญิงก็เร็วกว่าเด็กผู้ชายในด้านการพัฒนาเร็วกว่า 1 ปี ในวัยเด็ก วัยหนุ่มสาวผู้หญิงจะเร็วกว่าสักประมาณ 2-3 ปี แต่ก็จับมาอยู่ในห้องเดียวกัน เรียนเหมือนกันทุกอย่าง เหมือนกันคนที่อ่อนกว่า ไม่ใช่โง่กว่านะ เขาเล็กกว่า เขายังไม่พร้อมนะ และแม้ว่าอายุเดียวกันเพศเดียวกันมันก็ไม่เหมือนกันอีกนั่นแหละ เพราะทุกคนแต่ละคนความพร้อมไม่เหมือนกัน เหมือนกับดอกไม้ในต้นเดียวกันก็ไม่ใช่ว่าจะบานพร้อมกัน เด็กก็เหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นเพศเดียวกัน อายุเท่ากันก็ยังพร้อมไม่เท่ากัน

- ขอให้คุณหมอรูณาเล่าถึงวิธีการสอนลูกที่บ้านในแต่ละวันด้วยค่ะ

ในแต่ละวัน ถ้าเด็กจะสนใจดูหนังสืออยากจะทำหนังสือ ผมก็จะสอนให้แค่สอนแบบเล่น ๆ สอนแบบท่องเป็นโคลง หรือเป็นหนังสือเกี่ยวกับธรรมชาติ ช่วงเช้ากับเย็นเราอ่านให้เขาฟัง นิทานหรือหนังสือต่าง ๆ ที่สอนเรื่องคุณธรรม เรื่องอุปนิสัย เกี่ยวกับสัตว์เราอ่านให้ฟัง จะสอนเกี่ยวกับความขยันก็อาจจะเป็นนิทานหรือสัตว์ เช่น สิ่งทำงานมดขยัน ซึ่งในหนังสือจะมีตัวอย่างมากมายที่จะสอนเด็กได้ แต่ตัวอย่างจากพ่อแม่เป็นตัวอย่งที่สำคัญที่สุด เด็กจะเรียนรู้เรื่องพวกนี้ได้ดีที่สุดจากพ่อแม่นั่นเอง

เรามีทฤษฎีว่าทุกวินาทีเราสอนได้ แต่เราไม่ได้ตั้งใจเรียนนะ เวลาอาบน้ำ เวลาเดินเที่ยว เวลากินข้าวก็เป็นการสอนทั้งนั้น เวลาทำกับข้าวอยู่ในห้องครัวเขาก็เข้าไปดู แล้วเราก็สอนให้เขาทำด้วย ก็เป็นของเล่นอย่างหนึ่ง เวลาเราจะปั่นชาละเปาเราก็ให้เขาปั่น เราไม่ต้องซื้อของเล่นแพง ๆ ถ้าเขาถึงอายุพอจะใช้มีดได้เราก็ให้เขาใช้ ให้เขาช่วยหั่น ให้เขาทำอาหาร ผมคิดว่าลูกผมนะตอนนี้ยังเล็กอยู่ ยังไม่มีโอกาสทำจริง ๆ ถ้าโตขึ้นอีกหน่อยต่อไปเขาควรจะทำให้เพราะเห็นแม่เขาทำ บางแห่งอาจจะใส่ลูกออกไปช่วยทำงานในครัว

เวลาขับรถออกไปเที่ยวด้วยกันเราก็สอนเขาตลอดเวลา พาไปสวนสัตว์กันบ่อย อยู่ในบ้านผมและลูก ๆ ไม่ค่อยได้ดูโทรทัศน์ เราดูแต่รายการ

ซิงเกอร์เวิลด์ เรื่องข่าวเราก็ไม่ค่อยอยากดู เพราะมีเรื่องความรุนแรงเยอะ เดินขบวนกันเผาไหม้เผาเนี่ย ยิ่งกันอย่างเช่นสงครามเบรุต ลูกผมไม่ค่อยได้ดูโทรทัศน์ จะมีก็นิดหน่อย การ์ตูนก็ไม่ดูนะ เพราะการ์ตูนส่วนใหญ่ก็ก้าวร้าวมาก ยิ่งพวกหนังจีนกำลังภายในยิ่งไม่มีการดูเลย เพราะมีแต่เรื่องแก้แค้น ส่วนใหญ่เราใช้เวลาคุยกันมากกว่าไม่ใช่มีแว่นั่งจ้องหน้าทีวี

ในเรื่องการพูดคุยกันเราพูดทั้งสามภาษาอยู่ในบ้าน คือ ไทย จีน อังกฤษ เรื่องภาษาไทย ภาษาอังกฤษไม่มีปัญหา ภาษาจีนอาจจะมีโอกาสที่จะพูดน้อยกว่า นี่ก็เห็นสติปัญญา ไม่ใช่ว่าจะไม่เน้นสติปัญญา พูดกันสามภาษาในบ้าน มีโอกาสสอนอะไรเราก็สอนแต่เราไม่ได้มีความคิดว่าจะสอนอย่างตึงเครียด เท่าที่ทำมาก็ไม่ใช่ว่าสมบูรณ์แบบอะไร แต่สิ่งไหนที่เราต้องพยายามทำ

- คุณแม่ของเด็กคือภรรยาของคุณหมอ เห็นด้วยกับการต้องออกมาเลี้ยงลูกเองหรือเปล่านั้นคะ

ก็เห็นด้วย แต่ในฐานะที่เป็นสามีภรรยา ก็ต้องมีการโต้แย้งกันบ้าง ครอบครัวยุคใหม่ไม่ได้แย้งกัน คงจะไม่มีหรอกนะ แต่เราก็พยายามเคลียร์ให้เขาเข้าใจในสิ่งที่เรากำลังทำอยู่

ในแต่ละครอบครัวอาจจะทำอย่างนี้ไม่ได้ ขึ้นอยู่กับความจำเป็นทางเศรษฐกิจด้วย แต่ถ้าครอบครัวไหนมีเงินไขสามรถทำได้ดีก็ควรจะทำ และตอนนี้ในสังคมคนที่ทำได้มีเยอะแยะ ถ้าเราจะซื้อรถคันเล็กหน่อย เราซื้อตู้เย็นเล็กหน่อย เอาแบบประหยัด ๆ เพื่อลูก แต่แห่บางคนจะหาซื้อเสียง หาดำแหน่ง หางานที่ว่ดี แล้วไม่มีเวลาให้ลูก เมื่อลูกโตขึ้นมาถึงแม้ว่าจะเป็นเศรษฐีก็ไม่ใช่จะดี ลูกเกรงเยอะ เพราะเราแสวงหาแต่วัตถุ หรือว่าทำแต่งานข้างนอก แล้วลืมลูกตัวเอง แต่เราประหยัดกันหน่อย เราใช้ช่ยน้อยหน่อย แล้วเราก็ทุ่มเทเวลาให้ลูก

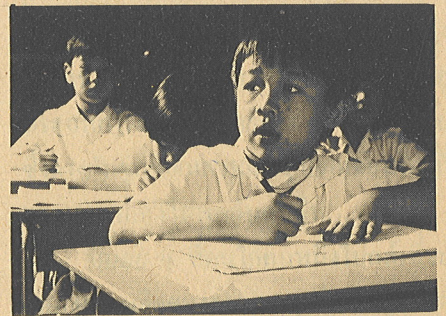
- ต่อไปเมื่อลูกโตแล้วเข้าสู่ระบบโรงเรียน คุณแม่จะมีปัญหามั้ยคะว่ามีเวลามากไป

ก็ไปทำงานได้ หรือทำงานเพื่อสังคมก็ได้

- คุณแม่เขาบ่นบ้างมั๊ยคะที่ต้องอยู่กับลูกทั้งวัน กับลูกตั้งสามคน

อันนี้ถ้าเข้าใจทฤษฎีว่าอาชีพแม่บ้านเป็นอาชีพที่สำคัญที่สุด ถ้าเข้าใจประเด็นนี้ มันก็ต้องยอมเสียสละดีกว่าจะไปทิ้งให้โรงเรียนอนุบาล บางทีแม่ก็ยอมรับว่าเหนื่อยเหมือนกัน มีใครจะไม่บ่น ตลอด

ลูกก็เจ็บจะแยะ ตอนที่คลอดก็สาบานว่าจะไม่ยอมมีอีกคน แต่เดี๋ยวลูกสามคนก็ตามมาอีก คนเรานั้นก็มีจังหวะที่จะบ่นจะเหนื่อย ยอมรับว่าแม่ต้องเสียแรงเสียเวลา เสียสละ มากกว่าที่จะทิ้งให้โรงเรียนรับผิดชอบ ทั้งให้ระบบรับผิดชอบ แต่เราเองก็คิดว่าในอนาคตเราจะพัฒนาคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ใช่อยู่ในกรอบคิดเหมือนกับที่เราอยากให้เกิด เราคิดตามความถูกต้อง ตามความจริง เราสอนประชาธิปไตยอยู่ในตัว ระบบการศึกษาของเราบางทีก็เป็นแบบอำนาจนิยม ไม่ใช่บางทีละหลายครั้งเลย แต่ของเรามีการเปิดโอกาส มีการโหวตกันบ้าง มีการใช้ความคิดเสนอเหตุผล มีการค้านไปค้านมา

และเราก็เน้นเรื่องสุขภาพการกินอาหารอย่างมาก กินข้าวกล้องกันเพราะมันมีประโยชน์ เราก็สอนแบบนี้ พอส่งเข้าสู่ระบบตอนที่เด็กยังไม่รู้จักเหตุผลนะ เราทำแบบหนึ่ง ที่โรงเรียนทำอีกแบบหนึ่ง เด็กจะค้านกัน สอนไม่ให้ลูกบ่น แต่ครูก็สูบบุหรี่ ที่บ้านกินข้าวกล้อง แต่ที่โรงเรียนกินแต่ข้าวขาว เด็กคนอื่นรู้ว่าจะมีการล้อเลียนว่ามีแต่คนในคุกเท่านั้นที่กินข้าวกล้อง แต่บ้านนี้ เด็กบ้านนี้จนมาก เด็กก็สะเทือนใจ เขายังไม่พร้อมที่จะสู้ ไม่เหมือนอย่างคุณจะทำผมสักแต่ไหนเราไม่สะเทือน จะว่าเราเป็นยังไรเราก็รู้ เพราะเรามีกฎเกณฑ์ เรามั่นใจในตัวเอง แต่เด็ก ๆ เขายังไม่รู้ กว่าที่จะรู้เรื่องจริง ๆ ต้อง 8 ขวบ แต่จะว่าไป 8 ขวบก็ยังอ่อนนะครับ ถ้าเขาไม่สามารถทนได้ก็แย่

- ลูกของคุณหมอบริกร้องหรืออยากจะไปโรงเรียนบ้างหรือเปล่านั้นคะ

ไม่ ไม่อยากไป มันอยู่ที่พ่อแม่จะสอนอะไร คือเราให้เหตุผล ส่วนมากลูกก็จะเชื่อพ่อแม่ แต่เราสอนไม่ใช่บังคับ เราใช้ประชาธิปไตย เน้นเรื่องเสรีภาพ ทำเพราะความถูกต้องไม่ใช่ทำเพราะตามประเพณีโดยไม่มีเหตุผล